

שבוע התפוצות

כיתות א'-ב'

יחידה זו כוללת:

- הכוכב שלי
- השמיים של איתי

הכוכב שלי

עזרים

- מפת העולם (נספח 1)
- דף כוכב (נספח 2) - להדפסה ולגזירה
- כלי ציור

1. מליאה:

- שיח: באילו מקומות בעולם גרים לדעתכם יהודים?
- מקרינים על הלוח מפת עולם. (נספח 1)
- מסמנים על המפה את מדינת ישראל.

לדיון:

אילו סמלים יהודים אתם מכירים? בדיון על הסמלים, התייחסו למגוון רחב של ביטויי זהות:

- תרבות ושפה: אותיות בעברית, ספר ילדים אהוב, שירים בעברית;
- ערכים: יונה עם עלה של זית (שלום), לב (ואהבת לרעך כמוך);
- סמלי הלאום והפולקלור: דגל ישראל, מאכלים (כמו פלאפל);
- סמלי המסורת (חנוכייה, שבת).

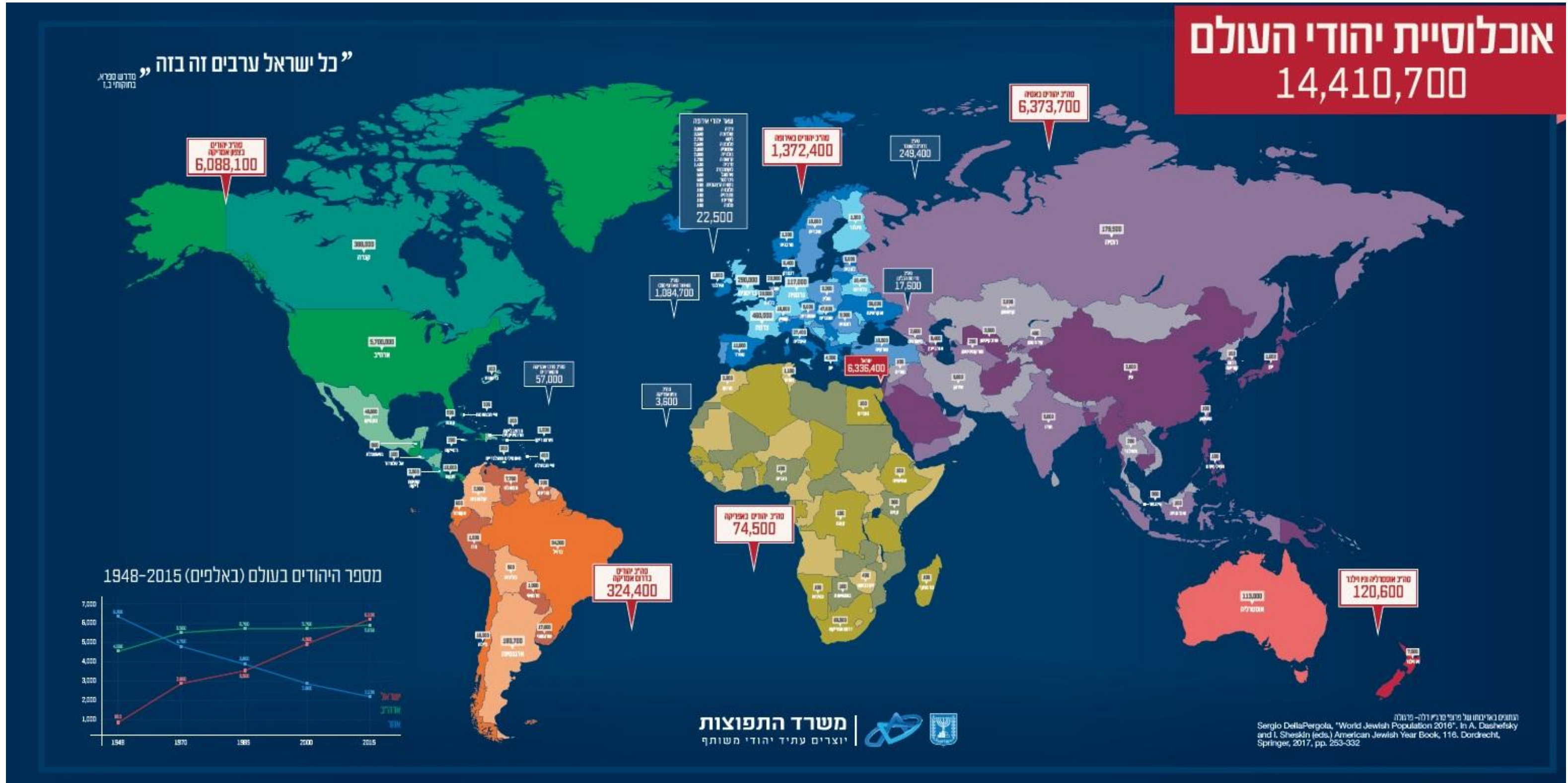
2. עבודה אישית

כל תלמיד מקבל כוכב שעליו הוא רושם או מצייר משהו שמסמל עבורו את הקשר לעם היהודי: זה יכול להיות מנהג, חפץ, מאכל אהוב, מילה בעברית, שיר, סיפור או סמלי חג.

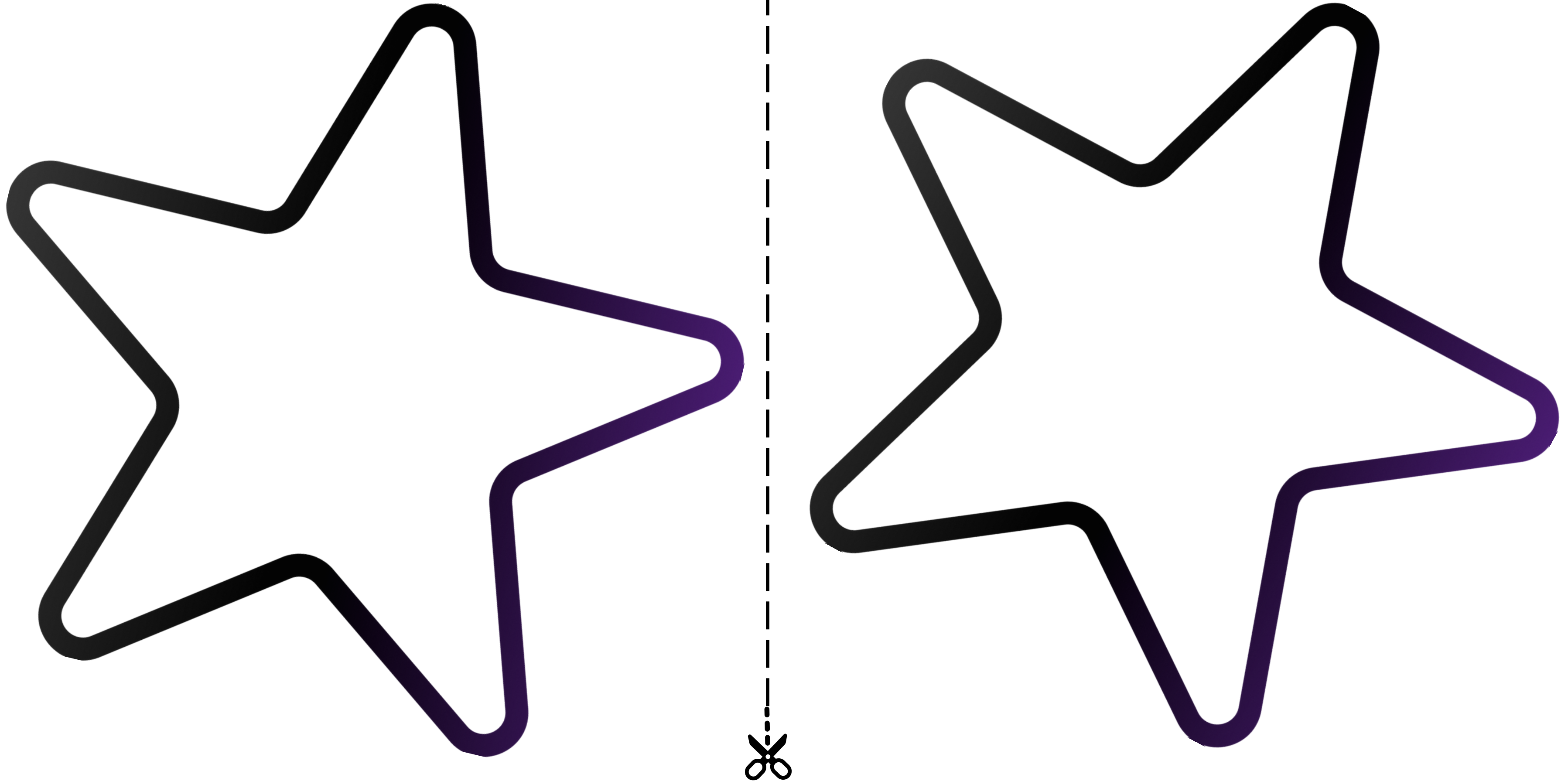
3. במליאה

כל תלמיד מציג את הכוכב שלו, משתף את החברים בבחירה שלו ותולה אותו על המפה באופן אקראי לפי בחירתו.

דיון מסכום: האם לדעתכם ילדים יהודים ברחבי העולם יכתבו דברים דומים או שונים בכוכבים שלהם? (למשל: האם הם יכתבו מילה בעברית או בשפה אחרת? האם המאכלים שלהם דומים לשלנו? מה מחבר בינינו גם אם הכוכבים שלנו קצת שונים?)

להדפסה וגזירה - נספח 2

השמיים של איתי

עזרים

- דף A4 לכל זוג
- כלי ציור
- הסיפור "השמיים של איתי"

1. מליאה

המורה מקריאה את הסיפור "השמים של איתי".
שאלות לשיח:

- כיצד מרגיש איתי כשהוא מסתכל על השמיים?
- מה מיוחד בשמיים של איתי?
- איך אפשר להיות רחוקים אבל להרגיש קרובים?
- אילו איתי היה פוגש ילד יהודי ממדינה אחרת – מה הם היו יכולים לעשות יחד?

2. בזוגות "שמיים משותפים"

כל זוג מקבל דף ומקפל אותו לחצי. התלמידים מציירים:

- בצד אחד – תלמיד א' מצייר את השמיים של איתי כפי שהוא מדמיין אותם.
- בצד השני – תלמיד ב' מצייר שמיים של ילד יהודי ממקום אחר בעולם.

התלמידים פותחים את הדף באמצע ומציירים סממנים וסמלים שמחברים ביניהם: אותיות בעברית, ספר, תווי נגינה (שירים), יונה עם עלה של זית, מגן דוד, לב, נרות שבת ועוד.

3. שיתוף במליאה

כל זוג אומר משפט אחד: "הדבר שמחבר בין השמיים שלנו הוא..."

מסר: לכולנו יש את אותם שמיים גם אם אנחנו גרים במקומות אחרים בעולם. אנחנו מחוברים דרך הסיפור המשותף שלנו, התרבות, השפה העברית והערכים המאחדים אותנו.

הַנְּשָׂמִים נֶשֶׁל אֵיִתִי

אִתִּי הוּא יֶלֶד בְּכִיתָה ב', וְהוּא
מִמָּשׁ סִקְרוּ!
הוּא אוֹהֵב לְשָׂאֵל שְׂאֵלוֹת וְלִלְמַד
דְּבָרִים חֲדָשִׁים.
אֶחָד הַדְּבָרִים שְׂאִיתִי אוֹהֵב בְּיוֹתֵר
זֶה לְהִסְתַּכֵּל לְשָׂמַיִם.

בַּיּוֹם, הַשָּׁמַיִם כְּחֹלִים וְגְדוֹלִים,
וְלִפְעָמִים יֵשׁ בָּהֶם עֲנָנִים בְּצוּרוֹת
מִשָּׁנוֹת.

בַּלַּיְלָה, הֵם שֹׁחֲרִים וּמְלֵאִים בְּכוֹכָבִים
נוֹצְצִים וְיָרֵחַ עָגֹל. אֵי־תִי מִתְפַּלֵּא: "מִי
עוֹד רוֹאֶה אֶת הַנְּשִׁמִּים הָאֵלֶּה?"

אִתִּי לֹמֵד שְׁיִשׁ הַרְבֵּה יְלָדִים
יְהוּדִים בְּכָל הָעוֹלָם. הֵם גָּרִים
בְּמִקְוֹמוֹת רְחוֹקִים מְאֹד מִיִּשְׂרָאֵל,
בְּאַרְצוֹת אַחֲרוֹת. הֵם אוֹלֵי
מַדְבָּרִים שְׁפֹת שׁוֹנוֹת, וְאוֹכְלִים
מֵאֲכָלִים שְׁקֵצָת שׁוֹנִים מִנְּשָׁלְנוּ.
אֲבָל כְּשֶׁהֵם מְרִימִים אֶת הָרֵאשׁ,
הֵם רוֹאִים אֶת אוֹתָם הַנְּשָׂמִים
שְׁאִיתִי רוֹאָה.
אִיךָ אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת רְחוֹקִים וְעַדִּיו
שְׂיֻכִּים?

כְּשֵׁילֵד יְהוּדִי בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית
מְסַתְּכֵל עַל הַיָּרֵחַ בַּלַּיְלָה,

או ילדה יהודיה בצרפת רואה את
הכוכבים, הם רואים את אותם
הדברים שאיתי רואה מכאן,
מישראל.

השמים הם כמו גשר גדול ושקט
שמחבר בין כלנו. איתי מבין
שלמרות המרחק הגדול, השמים
מזכירים לנו שאנחנו מחברים.

מָה מְשֵׁתֶף לַיֶּלֶד בְּאַרְץ וְלַיֶּלֶד
בְּחוּ"ל?
לְמֵרוֹת שְׁאַנְחָנוּ גְּרִים בְּמִקְוֹמוֹת
שׁוֹנִים, יֵשׁ לָנוּ הַרְבֵּה דְבָרִים
מְשֵׁתֶפִים. כָּלֵנוּ יְהוּדִים.

אֲנַחְנוּ חוֹגְגִים אֶת אוֹתָם הַחֲגִים, כְּמוֹ
חֲנֻכָּה וּפְסַח, וְאוֹמְרִים תְּפִלוֹת דּוֹמוֹת.

יש לנו אותה היסטוריה עתיקה
וספורים משתפים.

כְּשֵׁאִיתִי מִסֵּתְכֵל לַשָּׁמַיִם, הוּא
מִרְגִּישׁ שֶׁהוּא חֵלֶק מִמְּשֻׁפָּחָה
גְּדוֹלָה-גְּדוֹלָה, מְשֻׁפָּחָה יְהוּדִית
עִם שָׂרָשִׁים עֲמֻקִּים בְּכָל הָעוֹלָם.
כְּשֵׁאִיתִי מִסֵּתְכֵל לַשָּׁמַיִם, הוּא
זוֹכֵר שֶׁיֵּשׁ עוֹד הַרְבֵּה יְלָדִים כְּמוֹהוּ
בְּכָל הָעוֹלָם. יֵם אוֹלֵי רְחוֹקִים,
אֲבָל יֵם לְגַמְרֵי שִׂיכִים לָנוּ, וְאַנְחָנוּ
שִׂיכִים לָהֶם. זֶה נִפְלָא לְדַעַת
שֶׁאֲנַחְנוּ לֹא לְבַד, וְשֶׁהַשָּׁמַיִם
מְחַבְּרִים אֶת כָּלָנוּ!

